

Kuntastrategian päivittäminen ja ohjausryhmän nimeäminen

Kaupunginhallitus 25.08.2025 § 251

Kunnassa on kuntalain 37 §:n mukaisesti oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3. kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
4. omistajapolitiikka;
5. henkilöstöpolitiikka;
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
7. elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Strategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Mänttä-Vilppulan voimassa oleva kuntastrategia on laadittu vuosille 2022 - 2023 kaupunginvaltuuston päätöksellä 10.10.2022 §67. Strategian päivittäminen on tullut ajankohtaiseksi uuden kaupunginvaltuuston aloitettua toimikautensa 1.6.2025.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on päättänyt osallistua USO-verkoston kaudelle 2025-2026. Uuden Sukupolven Organisaatiot (USO) on kuntien ja Kuntaliitto-konsernin yhteinen vertaisoppimis- ja tukiverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön tukija. Verkosto on suunnattu kuntien luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdolle. Verkostoon on eri kausina osallistunut yli 90 kaupunkia ja kuntaa. Mänttä-Vilppulan kaupunki on osallistunut USO7 verkostoon vuosina 2023 – 2024.

USO8 -verkoston kahden vuoden kärkiteema on silloista silloille, jossa keskiössä on uuden valtuustokauden sujuva käynnistäminen sekä luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. Kaudella rakennetaan ”siltaa tulevaan” eli tuetaan kun-tien tulevalle kaudella käynnistyvää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten ja uudistusten ennakointia. Kaupungin omaan kehittämistoimintaan käytettävät kehittämis- ja kehittämistyöpajat järjestetään kaupungin omista tarpeista käsin. Mänttä-Vilppulan kaupungin kehittämispajoja käytetään muun muassa strategian päivittämiseen ja valtuustotyöskentelyn sekä uuden valtuustokauden käynnistämisen tukeen.

Valmistelija ja lisätiedot:

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

anne.heusala@taidekaupunki.fi, p. 040 185 1275

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1. käynnistää kuntastrategian päivittämisen. Strategiatyö toteutetaan

- osana USO8 verkostohanketta;
- 2. nimetä strategiatyön toteuttamiseen ohjausryhmän;
- 3. nimetä ohjausryhmän puheenjohtajan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- 1. aloittaa kuntastrategian päivittämisen osana USO8 verkostohanketta;
- 2. nimetä ohjausryhmään valtuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajiston; ja
- 3. nimetä ohjausryhmän puheenjohtajaksi kaupunginhallituksen puheenjohtajan.

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 132

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa tulee olla strategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuustokauden aikana.

Strategiatyötä on ohjannut luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostunut ohjausryhmä, joka on linjannut strategian sisältöjä valmistelun eri vaiheissa sekä ohjannut prosessin etenemistä. Tavoitteena on, että kaupunginhallitus antaa esityksensä kaupunkistrategiasta 1.6.2026 ja kaupunginvaltuusto käsittelee sekä päättää strategiasta kokouksessaan 8.6.2026.

Strategian valmistelun yhteydessä on järjestetty strategiaseminaareja ja työskentelytilaisuuksia valtuustolle, kaupungin johtoryhmälle, elinvoimajaoston jäsenille sekä esihenkilöille. Strategialuonnosta on jatkotyöstetty tilaisuuksien välillä kaupungin johtoryhmän kokouksissa sekä valtuustoryhmien ja valtuutettujen välitehtävissä. Lisäksi on toteutettu asukas- ja sidosryhmäkysely, jossa kerättiin näkemyksiä ja kehittämisideoita kaupungin tulevaisuutta varten.

Ohjausryhmä käsittelee ja tarkensi strategialuonnosta ja ehdottaa, että kaupunginhallitus käy lähetekeskustelun strategialuonnoksesta ja pyydetään lausunnot strategialuonnokseen vaikuttamistoimielimiltä, elinvoimajaostolta sekä Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry:ltä.

Valmistelija ja lisätiedot:

Kaupunginjohtaja Anne Heusala
anne.heusala@taidekaupunki.fi, p. 040 185 1275

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus käy lähetekeskustelun strategiasta ja päättää toimittaa strategialuonnoksen vaikuttamistoimielimille sekä elinvoimajaostolle lausuntojen antamista varten. Lausunnot pyydetään 26.5.2026 mennessä.

Tämä pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus pyysi lausuntoja strategialuonnokseen vaikuttamistoimielimiltä sekä elinvoimajaostolta 26.5.2026 mennessä. Lausuntoja saatiin Sasky koulutus kuntayhtymältä (elinvoimajaosto), valtuutettu Tommi Aroselta (elinvoimajaosto), Mänttä-Vilppulan kaavoitukselta (elinvoimajaosto), elinvoimajaoston yrittäjäjäseniltä Daniel Hlavacekilta ja Päivi Viherkoskelta (yhteinen lausunto) sekä vanhus- ja vammaisneuvostolta (yhteinen lausunto). Lausunnot ovat liitteenä. Lausunnoissa on esitetty seuraavia huomioita ja ehdotuksia:

Huomiot strategiaan

Strategialuonnosta kiitetään ammatillisen koulutuksen merkityksen tunnistamisesta elinvoimalle, osaamisen kehittämiseksi ja työvoiman saatavuudelle.

Strategiassa tulisi näkyä se, että Mänttä-Vilppula rakentaa alueen elinvoimaa yhdessä naapurikuntien kanssa (nyt luonnoksessa: yhdessä Ylä-Pirkanmaan kanssa).

Strategian mittaristosta yritysverotulon määrää pidetään harhaanjohtavana ja toivotaan sen poistamista strategiamittareista.

Myös kunnan nettomuutto-mittari saa kritiikkiä ja toivomuksen viisaan sopeutumisen suunnitelman käyttöönotosta.

Strategiaan toivotaan myös lisää konkretiaa, mutta ymmärretään, että pitkän ajan strategisella tasolla tulee olla liikkumavaraa erilaisten toimenpiteiden toteutukselle.

Strategiaa kiitetään myös selkeydestä ja vision konkreettisuudesta sekä kärkitoimenpiteiden ja mittareiden asettamisesta. Myönteisenä koetaan yrityselämän ja asumisen kannalta oleellisten tekijöiden kuten saavutettavuuden, yrityselämän huokuttelevuuden, koulutusmahdollisuuksien, turvallisuuden ja taloudellisen sekä ekologisen kestävyuden merkityksen tunnistaminen.

Kritiikkiä saa kansainvälisyyden nostaminen kaupungin arvoihin.

Lausunnossa todetaan, että kansainvälisyys on aiheellista tietyissä kaupungin toiminnoissa, mutta kansainvälisen taiteen ja kulttuurin keskuksen luomiseen kaupungilla on pakostikin vain vähän voimavaroja. Lisäksi yksityiset tahot toimivat jo menestyksekkäästi kansainvälisellä taiteen ja kulttuurin kentällä kaupunginkin puolesta ilman kaupungin panostusta.

Strategian arvoja kiitetään talouden kestävyuden huomioimisesta ja tuodaan esiin, että arvojen voidaan käsittää myös tarkoittavan hallittua riskinottoa, joka tuottaa elinvoimaa pitkällä aikavälillä.

Ehdotukset toimenpiteiksi

- Sasky-yhteistyön vahvistaminen kumppanuutena
- vuosittainen ammatillisen koulutuksen ja toisenasteen koulutuksen ajankohtaisasioiden valtuustoseminaari
- Saskyn ja kaupungin yhteiset investoinnit mm. ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöihin
- valtakunnallisen LEKO-alan koulutuksen vahvistaminen ja tunnettuuden lisääminen
- Sasky-yhteistyön syventäminen osaamisen kehittämiseen ja seudullisen työvoiman saatavuuden turvaamiseksi
- Kärkitoimenpiteiksi kaikki liikenneyhteydet ja niiden edunvalvonta, ei vain junaliikenteen.

- tavoitteita kaikkien väestöryhmien hyväksi ja ikääntyneiden ja vammaisten osalta konkreettisia tavoitteita.
- yhteisöllisyyden tavoitteisiin tulisi lisätä kolmannelle sektorille maksuttomasti käytettävissä olevat tilat ja kaupungin avustukset.
- taiteilijoita puoleensa vetävä toimintaympäristö
- uuden koulukeskuksen rakentamisen poistaminen kärkitoimenpiteistä

Muuta

Strategialuonnoksen ulkoasua moititaan siitä, että strategia-asiakirjan tulisi saavutettava ja luettava sekä kielellisesti selkeä.

Lausunnossa kiinnitetään huomio strategian jalkautuksesta huolehtimiseen, jotta jokainen kaupungin työntekijä toteuttaa sitä omassa työssään ja strategia näkyy käytännön päätöksenteossa sekä talousarvioissa.

Valmistelu ja lisätiedot:

hallintojohtaja Anitta Hietaniemi

[anitta.hietaniemi\(at\)taidekaupunki.fi](mailto:anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi), p. 044 097 9202

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus käy keskustelun lausunnoissa esiin tulleista seikoista ja tarvittaessa muokkaa strategialuonnosta lausuntojen pohjalta. Lisäksi kaupunginhallitus päättää tuottaa strategiasta saavutettavan rinnakkaisversion.

Tämä pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Päätös